

Kuntasektorin näkökulma Espoon kaupunki

Luontotietopäivä 22.1.2026:
monimuotoisuusseurantojen tiekartta

Lisätiedot
marika.ronnberg@espoo.fi, suvi.kolu@espoo.fi

Keskeisiä monimuotoisuusseurantojen tarpeita kunnilla

– Espoon kaupunki

- Luontotiedon tarve on suuri. Jotta Espoon luontoa ja sen monimuotoisuutta voidaan edes yrittää turvata, tarvitaan tieto siitä, missä ja millaista luontoa Espoossa on
 - arvokkaimpien kohteiden suojelu; luontoarvojen huomiointi kaavoituksessa
 - luonnon tilassa tapahtuvat muutokset; ennallistamis- ja hoitotarpeen havaitseminen
- Kuntien resurssit ovat rajalliset. Espoo ja tiekartan seurannat:
 - *Geneettinen monimuotoisuus* – ei tietotarvetta
 - *Lajistoseurannat* – mahdollisuus vain tiukasti suojeltujen lajien, Espoossa lähinnä liito-oravan ja viitasammakon esiintymisen seurantaan yksittäisten selvitysten muodostaman kokonaisuuden avulla
 - *Luontotyyppien ja niiden tilan seurannat* - luontotyyppitieto on kustannustehokasta
 - yhteen tarpeeseen kerättyä luontotietoa voi usein käyttää moneen tarpeeseen
 - yhteen tarpeeseen luontotietoa kerätessä voisi usein kerätä luontotietoa moneen tarpeeseen
 - luontotyyppitieto vanhenee lajitietoa hitaammin: lajit riippuvaisia luontotyyppien olemassaolosta, eli jos tarvitsee priorisoida, kannattaa kerätä luontotyyppitietoa
 - Kuntien kannattaisi panostaa luontotyyppitiedon keräämiseen, sillä ennakoivasti laadukasta luontotyyppitietoa keräämällä voi varautua moneen tulevaan tietotarpeeseen mm. ennallistamisasetukseen, ekologiseen kompensaatioon, jne.

Keskeisiä monimuotoisuusseurantojen tarpeita kunnilla

– Espoon kaupunki

- Osaaminen ei aina ihan riitä? Koulutuksen tarve: ei ymmärretä luontotiedon mahdollisuuksia
 - Luontotietoa ei kerätä niin hyvin kuin voitaisiin. Miten seurata luonnon tilaa, jos ei tiedetä kokonaiskuvaa? Tarvitaan laajempaa tietoisuutta siitä, mitä luontotiedolla voidaan tehdä ja miksi.
 - Ei riitä, että hankitaan tietoa ns. pakollisista maankäytön suunnittelussa huomioitavista arvokohteista, vaan tarvitaan tietoa myös luonnontilaltaan heikentyneistä kohteista. Jos ei ole tietoa, ei voida tehdä käyttöä.
 - Toisaalta: moni, joka ymmärtää tiedon tärkeyden ei saa kaikkea tarvitsemaansa tietoa.
- Tietojen ja aineistojen saatavuudessa sekä tiedonkulussa tasojen välillä on paljon parannettavaa!
 - kunta >< alue >< valtio → paljon kehittämisen varaa
 - Valtion aluehallinnon uudistus antaa mahdollisuuden yhteistyön ja tiedonkulun kehittämiseen ja tehostamiseen

Keskeisiä monimuotoisuusseurantojen tarpeita kunnilla

– Espoon kaupunki

- Uusia tarpeita ja vaatimuksia kuntien luontotiedolle, mikä mahdollista?
 - Luontotyyppejä ja niiden tilaa koskevat tietopuutteet
 - Epäselvää miten ennallistamisasetuksen luontotyyppien tietopuutteiden täydennystarve todellisuudessa etenee ja mikä on vaatimustaso. Kenen vastuulla selvittää? Kunta, valtio? Isot kunnat, joilla enemmän resursseja voivat tehdä kartoituksia, pienemmät eivät. Kaukokartoitus toteuttamiskelpoisempi?
- Kunnissa on luontotietopuutteita eikä aina pystytä parhaalla mahdollisella tavalla tekemään työtä. Pienet resurssit ja jatkuva kiire vievät ajan pois asioiden kehittämiseltä.
- Kaikki luontotieto tehokkaasti jakoon!
 - Mistä tahansa tieto tulee ja kuka tahansa tietoa käyttää → tiedon olisi hyvä olla saatavissa ja käytettävissä
 - Kaikilla tasoilla (kunta, alue, valtio) oltava mahdollisuus käyttää samaa tietoa.
 - Kukaan ei hyödy kun tiedon päällä istutaan eikä sitä jaeta.